

De voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA Den Haag

Den Haag
2 november 2004

Ons kenmerk
VO/OK/04/46550

Uw brief van
28 september 2004

Uw kenmerk
M-04-50

Onderwerp
brief vmbo-directeuren

Met uw brief van 28 september 2004 (M-04-50) vraagt u mij te reageren op de brief van diverse verontruste directeuren en leraren in het vmbo (brief van 21 september 2004). Op de betreffende brief heb ik een korte reactie opgenomen in mijn vmbo-brief van 28 september 2004 aan uw Kamer. Tijdens de algemene politieke beschouwingen is hiernaar verwezen onder de toezegging dat met een delegatie van deze directeuren zou worden gesproken. De drie initiatiefnemers zijn hiertoe uitgenodigd. Op 8 oktober heeft het gesprek plaatsgevonden. Met deze brief voldoe ik aan de toezegging u hierover te informeren.

Vooraf aan een inhoudelijke discussie is gesproken over het feit dat de thema's in de brief en de aanbevelingen vanuit een positieve inzet zijn geschreven en goed aansluiten bij de Koers VO thema's. De uitzending van Netwerk gaf juist een zeer negatief beeld. De initiatiefnemers betreuren die gang van zaken.

Onderwijs op maat

Beide partijen constateren dat:

- de onderwijskundige ruimte voor maatwerk er is. Ook in de huidige onderbouw van het vmbo.
- de stappen via leerwerktrajecten en de assistentenopleidingen die onlangs geboden zijn spelen goed in op de wensen van de scholen.
- de ruimte die de nieuwe onderbouw gaat bieden en de onderwerpen die in Koers VO rond het vmbo worden genoemd (onderwijs via een programmacatalogus, duale trajecten en dergelijke) zullen de mogelijkheden voor maatwerk zeker verbreden.

Op dat punt sporen de wensen van deze vmbo-directeuren en het door mij ingezette beleid.

Ook de binnenkort bij u in te dienen wetswijziging tot samenwerkingsvormen tussen VO en MBO voor dergelijke leerlingen sluit goed aan bij de wensen van het veld.

De directeuren en leraren zijn van mening dat op dit moment er te weinig tijd is voor het ontwikkelen van lesmateriaal en een afgestemde aanpak per leerling. De bandbreedte gerelateerd aan de onderwijstijd ,genoemd in de nieuwe onderbouw, verruimt de mogelijkheden maar een extra financiële impuls om structureel de lessentaak per leraar fors te verlagen vinden zij wenselijk. Van mijn zijde is naar voren gebracht dat veel te bereiken is via een prioritering binnen de scholen zelf. De CAO-VO geeft voldoende ruimte aan scholen om leraren – bijvoorbeeld in de basisberoepsgerichte leerweg belast met leerlingen die meer aandacht vragen – een lagere lessentaak te geven.

Scholen zouden die ruimte dan ook beter en vaker kunnen benutten. Verder kan worden nagegaan waarom bij scholen de klassengrootte (zeker wanneer het zorgleerlingen betreft) hoger is dan noodzakelijk volgens de bekostigingsparameters. De beleidskeuzes per school moeten ook binnen de school transparant zijn.

Doorlopende leerlijnen.

Vanuit de scholen wordt gemeld dat in het algemeen een doorlopende leerlijn mogelijk is. Leerlingen uit de basisberoepsgerichte leerweg hebben een toelatingsrecht tot de mbo-niveau 2 opleidingen, die uit de overige leerwegen tot de mbo-niveau 3 resp. niveau 4 opleidingen. Geconstateerd wordt dat steeds meer ROC's gebruik maken van de in de WEB opgenomen bepaling om voor de niveau 3 en 4 opleidingen aanvullende toelatingsvoorwaarden te stellen. Vmbo-leerlingen worden daarom veelal lager geplaatst dan strikt noodzakelijk is. Verschillende oorzaken zouden hieraan debet zijn.

Deze signalen zijn mij bekend en hebben geleid tot de volgende acties in het schooljaar 2004/05:

- de platforms vmbo-leraren beroepsgerichte vakken gaan nogmaals de leraren in het mbo – al dan niet via de teamleiders - regionaal benaderen om de onderwijsinhoudelijke, de programmatische en de didactische afstemming op alle niveaus (dus tot en met niveau 4 mbo) beter af te stemmen en te regelen dat het vmbo nauwer betrokken wordt bij de lopende en nieuwe wijzigingen in de kwalificatiestructuur van het mbo.
- het Coördinatiepunt Leerwegen en Netwerken (CLN) start acties richting BVE- en AOC-raad, het platform beroepsonderwijs, de onderwijsinspectie en kenniscentra BVE om op bestuurlijk niveau kaderafspraken te maken rond de aansluiting.
- vanuit de Ned. Vereniging van Schooldecanen zal evenals vorig jaar een actie worden opgezet naar de intakers van de ROC-opleidingen.

Dat er goede afspraken zijn te maken bewijzen de leerwerktrajecten en de assistentenopleidingen binnen het vmbo. In beide situaties moeten vooraf met de ROC de onderwijsinhoudelijke kaders ingevuld zijn.

Tijdens het gesprek op 8 oktober zijn door de vmbo-directeuren bevestigd dat deze acties en de maatwerkopties een goede invulling zijn van de aanbeveling.

Meer zorgfaciliteiten.

De zorgstructuur binnen de school ,het samenwerkingsverband en de bijbehorende bekostiging geven in de meeste situaties geen problemen. Daar waar een aansluiting met zorgstructuren buiten de school nodig is, constateren de directeuren onduidelijkheid. De initiatieven van de operatie Jong en het thema aansluiting "in- en externe zorgstructuren" daar binnen worden toegejuicht.

Echter, veel scholen zien dat geldstromen vanuit de provincies en gemeenten worden afgebouwd. Dit zal de totale zorg in en om de school schaden. Zij zullen die partijen hierover benaderen.

Een snelle invulling van de reboundvoorziening en de extra zmk-plaatsen zijn noodzakelijk om gericht beleid te kunnen voeren ten aanzien van gedragsmoeilijke leerlingen. Met het plan van aanpak veiligheid en de middelen die daarin zijn vrij gemaakt maak ik dat mogelijk.

Daarnaast heb ik gewezen op het idee rond achterstandenbeleid op maat in het VO in de vorm van het leerplusarrangement dat inzet op scholen met probleemcumulatie in voornamelijk het vmbo in de grote steden. Dit idee wordt nog uitgewerkt.

Naar aanleiding van de motie Verhagen zullen extra middelen vrijkomen voor dit arrangement.

Opleiden van personeel binnen de school.

De huidige regelingen bieden naar mijn mening voldoende ruimte tot het maken van afspraken en het invullen van opleidingsstructuren tussen vo-school en lerarenopleiding. In principe moeten de kosten bij de hbo-instelling daardoor afnemen waardoor gelden vrijkomen ten gunste van de vo-school die een deel van de opleiding verzorgt. In de praktijk blijkt dit een weerbarstige materie.

Afgesproken is dat specifieke problemen worden aangekaart in het overleg rond arbeidsmarktknelpunten en onderwijspersoneelbeleid.

De Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,

(Maria J.A. van der Hoeven)